

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr.Magyar György ügyvéd által képviselt N. K. felperesnek a Budapest Rendőrfőkapitánya alperes ellen rendészeti ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indult perben a Fővárosi Bíróság 2010. június 29. napján kelt 27.K.30.850/2010/3. számú jogerős ítélete ellen a felperes által 4. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

**í t é l e t e t :**

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Bíróság 27.K.30.850/2010/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 10.000.- /azaz tízezer/ forint felülvizsgálati perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 36.000.- /azaz harminchatezer/ forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

**I N D O K O L Á S**

A felperes 2008. december 21. napján a W. Üzletközpont bejárata előtt demonstráción vett részt, melynek során egy társával együtt egy 250 cm x 290 cm méretű fehérszínű lepedőt tartottak, melynek baloldalán egy kb. 50 cm méretű ötágú vöröscsillag, jobboldalon közepén egy vörös öklöt formázó kéz volt látható, melyeket egy vörös színű nyíl kötött össze, valamint a - „NEO LIBERALISM”, „FASCISM”. „UNION OF LEFT YOUTH” és a „WWW.FIBU.HU” feliratok voltak olvashatóak. A rendezvény helyszínén megjelent egy rendőr és közölte a felperessel, hogy tiltott önkényuralmi jelképet használ, és felszólította magatartása abbahagyására. A felperes a rendőr felszólításának nem tett eleget, emiatt a rendőrök közölték vele, hogy elő fogják állítani, majd 16 óra 25 perckor előállították.

A felperes panaszt nyújtott be a Független Rendészeti Panasztestülethez, mert vitatta az előállítás jogosságát, és

előadta, hogy az indokolatlan előállítás sértette a szabad véleménynyilvánításhoz és a békés gyülekezéshez való jogát.

A Testület az 50/2009./III.4./ számú állásfoglalásában megállapította, hogy az alapjogok korlátozása jogszerűen történt, erre tekintettel a felperes panaszát az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez a Budapesti Rendőr-főkapitányság kerületi Rendőrkapitányság vezetőjéhez /a továbbiakban: elsőfokú hatóság/ tette át.

Az elsőfokú hatóság 2009. szeptember 10. napján kelt 146-105/12/3/2009.P. számú határozatával a megismételt eljárásban a felperes panaszát elutasította. Indokolásában arra hivatkozott, hogy a felperes cselekménye a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény /a továbbiakban: Btk./ 269/B. § /1/ bekezdésének c/ pontjába ütközött, és e szerint minősülő önkényuralmi jelképek használata vétségének megalapozott gyanúja miatt került sor a rendőri intézkedésre, ekként a fellépés jogszerű volt.

Az alperesi másodfokú hatóság 2009. november 17. napján kelt 01000-105-350/14/2009. számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta. Az alperes határozata megállapította, hogy a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény /a továbbiakban: Rtv./ 29. §-ának /1/ bekezdése alapján a foganatosított igazoltatás jogos és szakszerű volt, a felperes cselekménye a Btk. 269/B. § /1/ bekezdésébe ütköző önkényuralmi jelképek használata vétség elkövetésének gyanújára utalt, melyre tekintettel a felperes előállítására az Rtv. 33. § /1/ bekezdésének a/ pontja alapján jogszerűen került sor.

A Fővárosi Bíróság a felperes keresetét elutasította. Megállapította, hogy az Emberi Jogok Európai Bírósága /továbbiakban: a Bíróság/ 2008. július 8. napján kelt és 2008. október 8. napján jogerőssé vált Vajnai kontra Magyarország ügyben megállapította, hogy a Magyar Köztársaság megsértette az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló 1950. november 4. napján Rómában aláírt Egyezményt /a továbbiakban: Egyezmény/, annak véleménynyilvánítás szabadságára vonatkozó 10. cikkét, mert a Btk. 269/B. §-ában meghatározott jogi szabályozás által a véleménynyilvánítás szabadságát érintően megvalósuló korlátozás nem arányos a fennálló társadalmi szükséglettel, mint törvényes céllal. A vörös csillag ugyanis nem tekinthető kizárólag az önkényuralmi rendszert reprezentáló jelképnek, hanem a „tisztességesebb társadalomért küzdő nemzetközi munkásmozgalom”, valamint egyes, több tagállamban aktívan működő törvényes politikai párt szimbóluma is. A magyar jog kísérletet sem tesz a különbségtételre, a jelkép többértelműsége folytán a tiltás egy demokratikus társadalomban túlzottan széleskörű. A korlátozásra vonatkozó nyomós társadalmi szükséglet hiányát mutatja többek között az, hogy a magyar jogi

szabályozás nem kívánja meg annak igazolását, hogy a jelkép tényleges használata valóban önkényuralmi propagandának minősül-e. Így a tiltás különbségtételt nem ismerő vonása miatt elfogadhatatlanul széles körű és nem tekinthető olyannak, amely egy demokratikus társadalomban elismert nyomós társadalmi szükségletnek felel meg /ítélet 56. pont/.

Az eljáró bíróság ítélete ezen strasbourgi bírósági ítélet kapcsán rámutatott arra, hogy a Magyar Köztársaság elmulasztotta a strasbourgi ítélet nyomán a jogszabály módosítást megtenni, annak ellenére, hogy az Alkotmány 7. §-ának /1/ bekezdése és az Egyezmény 46. cikk 1. pontjának értelmében erre kötelezettsége lenne. Mindezért a jelen esetben egy olyan kollízióról van szó, amelynek feloldása nem a jogalkalmazó, hanem a jogalkotók feladata, és az Alkotmány 2. § /1/ bekezdésében foglalt jogbiztonság sérelméhez vezetne, amennyiben a kollízió feloldását az intézkedést foganatosító rendőrtől vagy akár az alperestől várnánk. A jogbiztonság követelménye azt jelenti, hogy a rendőrök azon bűncselekmények alapos gyanújának felmerülése esetén is foganatosítsák a rendőri intézkedést, mely bűncselekmény az elkövetéskor hatályos Btk. különös részi tényállásai között szerepel, függetlenül azok Egyezménnyel való összhangjától. Nem volt alapos az a felperesi hivatkozás, hogy az elkövetés körülményeiből egyértelmű volt, hogy a vörös csillagot a kapitalista rendszer kritizálása céljából használta a felperes és nem önkényuralmi propaganda céljából, mivel ennek vizsgálata nem a helyszínen eljáró rendőr feladata, neki csak az alapos gyanú fennálltát kellett megállapítania.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a kereseti kérelme szerinti döntés meghozatalát kérte. Állította, hogy az önkényuralmi jelkép használatára baloldali politikai meggyőződésének kinyilvánítása indította, ezért az intézkedő rendőröknek a helyszínen meg kellett volna győződnie a véleménynyilvánítás céljáról és kontextusáról, és ennek hiányában az Rtv. 33. § /1/ bekezdését sértette az intézkedés. Álláspontja szerint egyértelmű volt, hogy nem önkényuralmi propagandát folytatott, ennek ellenkezőjét az alperesnek kellett volna bizonyítania. Utalt rá, hogy 2008. december 21-i „elfogása” és előállítása egy jogszerűtlen rendőri intézkedés volt, mivel magatartása nem valósított meg bűncselekményt, így tetten sem érhettek. Véleménye szerint a bűncselekmény gyanújához nem elegendő, hogy egy adott magatartás formálisan kimerítse a Btk. valamely Különös részi tényállását. Hangsúlyozta, hogy 2008. december 21-én már ismert volt az Emberi Jogok Európai Bíróságának a „Vajnai kontra Magyarország” ügyben hozott ítélete, így az intézkedő rendőrnek tudnia kellett arról, hogy az ő magatartása

egyezmény konform, nem veszélyes a társadalomra, tehát nem bűncselekmény.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében kérte a jogerős ítélet hatályában fenntartását, annak helyes indokai alapján.

A felperes felülvizsgálati kérelme nem alapos.

A Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy az eljáró bíróság a rendelkezésre álló adatok alapján a releváns tényállást feltárta és abból a vonatkozó jogszabályok helyes értelmezésével vonta le azt a következtetést, hogy az alperes határozata törvényes.

Az Rtv. 33. § /1/ bekezdésének a/ pontja értelmében a rendőr a további intézkedés megtétele céljából elfogja és az illetékes hatóság elé állítja azt, akit szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten értek.

A Btk. 2008. december 21-én hatályos 269/B. §-ának rendelkezése értelmében, aki horogkeresztet, SS-jelvényt, nyilaskeresztet, sarló-kalapácsot, ötágú vörös csillagot vagy ezeket ábrázoló jelképet terjeszt; nagy nyilvánosság előtt használ; közszemlére tesz, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétséget követ el, és pénzbüntetéssel büntetendő [/1/ bek.].

Nem büntethető az /1/ bekezdésben meghatározott cselekmény miatt, aki azt ismeretterjesztő, oktatási, tudományos, művészeti célból vagy a történelem, illetve a jelenkor eseményeiről szóló tájékoztatás céljából követi el [/2/ bek.]. Az /1/-/2/ bekezdés rendelkezései az államok hatályban lévő hivatalos jelképeire nem vonatkoznak [/3/ bek.].

Kétségtelen tény, hogy az Emberi Jogok Európai Bíróságának /továbbiakban: Bíróság/ felperes által hivatkozott ítélete szerint a magyar szabályozás sérti az Emberi Jogok és Alapvető Szabadságok védelméről szóló Római Egyezmény véleménynyilvánítás szabadságára vonatkozó 10. cikkét, mivel nem számol azzal, hogy a vörös csillag nemcsak önkényuralmi rendszert reprezentáló jelkép, hanem a „tisztességesebb társadalomért küzdő nemzetközi munkásmozgalom”, valamint több törvényes politikai párt jelképe is lehet. Kimondta továbbá a Bíróság azt is, hogy a jelkép többértelműsége miatt a tiltás túlzottan széles körű, és aggályos az is, hogy a szabályozás nem kívánja meg annak igazolását, hogy a jelkép használata ténylegesen önkényuralmi propagandának minősül.

A fentiek alapján az eljáró bíróság a hatályos büntetőjogi szabályozást és a Bíróság ítéletének megállapításait helyesen értékelte, és megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy a felperes személyes meggyőződésének és belső indíttatásának vizsgálata, így annak felderítése, hogy a vörös csillag

használatára önkényuralmi propaganda részeként került-e sor vagy sem, büntetőeljárás keretében a hatóság és nem a helyszínre kiérkező rendőr feladata. A büntetőjogilag kétes magatartást tanúsító - az önkényuralmi jelkép használatának alapos gyanúját felvető helyzetben lévő - felperessel szemben a tevékenység abbahagyására történő hatósági felhívás és a felperes szándékait feltáró büntetőeljárás megindítását célzó azonnali rendőri intézkedés az Rtv. 33. §-ának /1/ bekezdése szerint jogszerű volt.

A rendőri intézkedés jogszerűségét nem befolyásolja, hogy a felperes tényleges szándékát feltáró büntetőeljárás eredményeként bűncselekmény elkövetését végül megállapítja-e a büntető bíróság, az intézkedő rendőrnek sem lehetősége, sem ideje nincs a cselekmény minden elemét érintő kérdések teljeskörű vizsgálatára, az intézkedés minősítése szempontjából elegendő, hogy az adott cselekmény minősülhetett a Btk. 269/B. §-ába ütköző cselekménynek, azaz a bűncselekmény elkövetésének alapos gyanúja fennállt. Az Egyezmény és a Btk. összhangjának megteremtése nem az intézkedő rendőr, hanem a jogalkotó feladata.

A fenti okból a Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy a jogerős ítélet a felperes felülvizsgálati kérelmében hivatkozott okból nem jogsértő, ezért azt a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény /a továbbiakban: Pp./ 275. §-ának /3/ bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A sikertelen felülvizsgálattal élő felperes a Pp. 270. §-ának /1/ bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78. §-ának /1/ bekezdése alapján köteles megfizetni az alperesnek a felülvizsgálati eljárásban jogtanácsosi képviseléssel felmerülő költségeket, és a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986./VI.26./ IM rendelet 13. §-ának /2/ bekezdése alapján köteles az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. §-ának /1/ bekezdése szerinti mértékű felülvizsgálati illeték viselésére.

Budapest, 2011. június 27.

**Bauer Jánosné dr. sk. a tanács elnöke, dr.Kovács András sk. előadó bíró, dr.Kovács Ákos sk. bíró**